

УДК 528.4:332.5

Карбованець А. Я., студент спеціальності 193 Геодезія та землеустрій
Науковий керівник: Калинич І.В. к.т.н., доцент кафедри геодезії землеустрою та геоінформатики

(Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна)

МОНІТОРИНГ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ХОЛМКІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

В сучасних умовах тема дослідження стану використання та моніторингу земельних ресурсів є важливою як на національному, так і на регіональному та локальних рівнях. Інтенсивність використання земель в межах обласних центрів, зокрема міста Ужгорода Закарпатської області, призводить до значних змін щодо розподілу земель, їх використання насамперед в сусідніх територіальних громадах, зокрема Холмківської.

Моніторинг земель - система спостереження за станом земель з метою своєчасного виявлення змін, їх оцінки, відвернення та ліквідації наслідків негативних процесів. Об'єктом моніторингу є всі землі незалежно від форми власності на них. [1] Моніторинг земельних відносин та моніторинг ринку земель у його складі, здійснюється відповідно до [2] та наразі відкрито поширює тільки інформацію, щодо показників площ земельних ділянок сільськогосподарського призначення, набутих у власність, що обґрунтоване необхідністю визначення цих показників для недопущення порушень відповідних норм земельного законодавства. У випадку повноцінного використання базових даних, необхідних для здійснення публічного моніторингу земельних відносин та моніторингу ринку земель у його складі, моніторингу земель, державного фонду документації із землеустрою, Державного картографо-геодезичного фонду України та даних містобудівного кадастру відкривається широке коло завдань та можливостей щодо аналізу даних і якісного прогнозування використання земель.

Для отримання відомостей щодо земель громади використано дані державної статистичної звітності, матеріали аерознімання 2006-2008, 2016-2020 років, топографічні плани в масштабах 1:10 000 та відкриті дані щодо землекористувань. В результаті аналізу даних сформовано зведену таблицю використання земель з розподілом за часом, категорією земель, цільовим призначенням, угіддями, наявністю будівель та споруд, наявністю обмежень тощо. Частину даних розподілу земель за категоріями згідно даних ДЗК, з використанням кодування категорій згідно додатку 3 Порядку ведення ДЗК станом на 2023 рік наведено на рис.1.

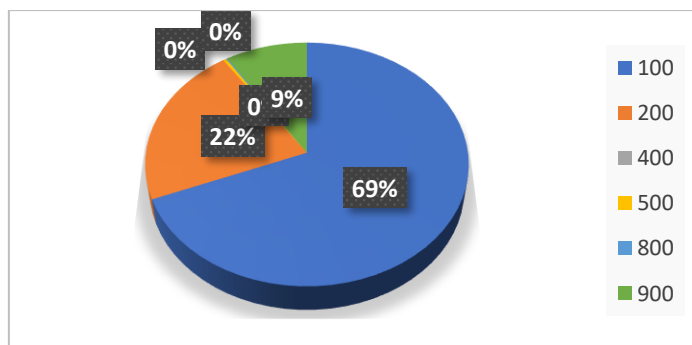

Рисунок 1 – Розподіл земель за категорія Холмківської ТГ

Як видно з рис.1 серед категорій земель домінують землі сільськогосподарського призначення, житлової та громадської забудови та промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення. Детальніше

наведемо розподіл кількості земель житлової та громадської забудови на рис.2. Обсяг земель даної категорії за останні 15 років істотно збільшився.

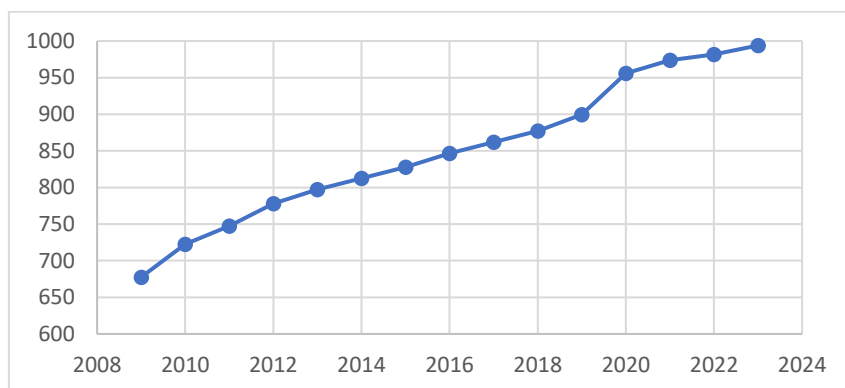

Рисунок 2 – Землі житлової та громадської території Холмківської ТГ

Для дослідження змін стану ґрунтів застосовують матеріали великомасштабного ґрунтового обстеження, матеріали оцінки, бонітування ґрунтів, агрохімічні паспорти земельних ділянок тощо. Найбільш доступним за повнотою відомостей матеріалом є матеріали оцінки земель населених пунктів, що містять схеми агровиробничих груп ґрунтів які безпосередньо опираються на вищенаведені матеріали, зокрема це видно з рис.2

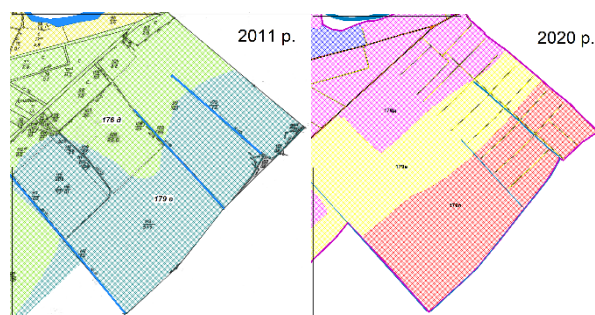

Рисунок 3 – Викопіювання з матеріалів оцінки земель с.Сторожниця

В результаті проведеного моніторингу земель створено картограми земель з розподілом їх за датою формування, категоріями, угіддями, наявністю забудови, наявністю обмежень у використанні та цільовим призначенням. Підтверджено найбільший приріст територій житлової забудови на території сіл Сторожниця, Розівка та Холмок.

Список використаних джерел:

1. Положення про моніторинг земель, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 1993 р. № 661. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-93-%D0%BF#Text> (дата звернення: 16.11.2023).
2. Порядок здійснення публічного моніторингу земельних відносин та моніторингу ринку земель у його складі, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 травня 2023 р. № 474. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення: 16.11.2023).